

La crisi des del catalanisme

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 24 de març del 2009

U: UNA MAJORIA DE CIUTADANS VOLEN la unitat dels catalanistes per fer front a la crisi. Ho expressen les enquestes i el carrer. La gent ha escoltat el president i el líder de l'oposició explicar com pensen afrontar la situació. El primer ha posat l'accent en les reformes estructurals, internacionalització, competitivitat, educació, investigació, innovació i immigració. El segon ha vindicat l'esforç comú, les empreses i la reforma del mercat de treball. Han dit coses correctes, però no han dit tot el que calia. Els ciutadans sabem que el marge de maniobra del govern és escàs, que la seva dependència del govern espanyol i europeu és extrema i que no disposen de finançament correcte. Som conscients, per tant, que la situació és excepcional i per això som més exigents amb les respostes dels nostres dirigents. Catalunya està ficada en un enrevessat laberint i només una veritable unitat política i cívica permetrà sortir-ne.

DOS: S'HA FET EVIDENT, DONCS, QUE UNA crisi econòmica excepcional no es pot resoldre amb solucions econòmiques i polítiques tradicionals. Tota crisi és una oportunitat, proclamen els més optimistes i voluntariosos, amb el mateix president català al capdavant. Aleshores, si és així, què se'ns proposa? Quines mesures excepcionals cal desplegar? Quina unitat política i cívica ho farà possible? Diuen que el repte passa per crear un nou model econòmic global. És un repte extraordinari i apassionant. No n'hi ha prou a anunciar-lo. Com es concreta a nivell local? Com es posa mans a l'obra Catalunya? Com es construeix una unitat de base, catalanista, que permeti afrontar una crisi descomunal i materialitzar el canvi de paradigma econòmic que permeti el futur?

TRES: UNA SITUACIÓ EXCEPCIONAL EXIGEIX una unitat excepcional. Govern i oposició -el conjunt de la societat- han de modificar les maneres de treballar. Són imprescindibles els objectius compartits. Cal una estratègia unitària, des del catalanisme. Els ciutadans sabem que governar no és mai senzill i que governar una crisi com aquesta ha de ser un malson. Però també som sabedors que les situacions excepcionals exigeixen respostes polítiques excepcionals. Més encara, quan estem segurs que les rutines que encotillen la política catalana no donaran cap solució excepcional als problemes complexos que s'han d'afrontar. Els canvis de paradigma econòmic només sorgiran d'una mobilització col·lectiva excepcional -una mena d'estats generals- del conjunt de la societat que permeti fonamentar un nou contracte polític entre els governants i la majoria dels ciutadans.

QUATRE: UN CONTRACTE POLÍTIC NOU NOMÉS es pot construir relligant les propostes econòmiques de fons (reformes, competitivitat, innovació, educació) tan sovint esmentades, amb la recuperació de valors com la veritat, la justícia, el progrés responsable, el rigor públic, el compromís empresarial, el pacte, la democràcia i la implicació de la ciutadania.

CINC: NOU PARADIGMA ECONÒMIC, nou contracte polític, nova unitat cívica: aquest és el pacte catalanista que toca construir, aquesta és la solució excepcional que els catalans han de donar a una situació excepcional. Es fan imprescindibles arguments renovadors, estratègies suprapartidàries i plantejaments ideològics complexos. Cal rebutjar el simplisme, el maniqueisme i la vella política enfaixada en les lògiques estrictament internes dels nuclis dirigents dels partits. Els catalans exigim un debat obert i d'alta volada, amb idees i arguments nous. Els

catalans aspiren a poder construir voluntats socials més eficients amb capacitat d'expressió política més enllà de les jornades electorals.

SIS: LES PROPERES ELECCIONS les guanyarà qui abans sàpiga trencar amb les estratègies estrictament partidàries. Les perdrà qui simplifiqui la realitat, qui rebaixi el to en el debat públic, qui parli des de la rígida ortodòxia ideològica, qui sigui massa previsible, qui posi bastons a les rodes a la mobilització social per afrontar els reptes que tenim plantejats com a país. Els temps estan canviant.